

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 6 października 2022 r.

Poz. 2057

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 5 września 2022 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przeciwpożarowej

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 869), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490),
- 2) ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1557) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 1 września 2022 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 55 ust. 1 oraz art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490), które stanowią:

Art. 55. „1. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 38 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 38, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”

„Art. 57. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., z wyjątkiem art. 44, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2022 r.”;

- 2) art. 8 ust. 2 oraz art. 9 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1557), które stanowią:

Art. 8. „2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 6g ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 6g ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”

„Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 4 lit. c–g, pkt 10 lit. a, pkt 11 lit. c i d, pkt 15 lit. a, pkt 31, pkt 37 lit. b, pkt 39 i 42–44, art. 4 oraz art. 8 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2022 r.;
- 2) art. 1 pkt 1, 3, 17, 19, 21, 22, 26, pkt 27 lit. a i c i pkt 28 oraz art. 5, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 1 pkt 29, 30, 32–34 i pkt 41 lit. b i c oraz art. 6, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.”

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 5 września 2022 r. (Dz. U. poz. 2057)

USTAWA

z dnia 24 sierpnia 1991 r.

o ochronie przeciwpożarowej

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- 1) zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 2)¹⁾ zapewnianie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia oraz na rzecz ochrony ludności;
- 3)¹⁾ prowadzenie działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) zapobieżeniu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia – rozumie się przez to:
 - a) zapewnienie koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom i ruchomościom,
 - b) tworzenie warunków organizacyjnych i formalnoprawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 2) działaniach ratowniczych – rozumie się przez to każdą czynność podjętą w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidację przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 3) innym miejscowym zagrożeniu – rozumie się przez to zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków;
- 4) krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym – rozumie się przez to integralną część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, obejmującą, w celu ratowania życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń; system ten skupia jednostki ochrony przeciwpożarowej, inne służby, inspekcje, straże, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się współdziałać w akcjach ratowniczych.

Rozdział 2

Zapobieganie pożarowi, klęsce żywiołowej lub innemu miejscowemu zagrożeniu

Art. 3. 1. Osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.

2. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, a także podmioty, o których mowa w ust. 1, ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych, w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach.

3.²⁾ Obowiązki zawarte w ust. 1 i 2 dotyczą również gmin w zakresie sprawowania nadzoru nad zadaniami określonymi w art. 1 pkt 1.

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 38 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

²⁾ Dodany przez art. 38 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 4. 1. Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
- 2) wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice;
- 3)³⁾ zapewnić przeglądy techniczne, konserwacje oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie;
- 4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;
- 5) przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej;
- 6) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;
- 7) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

1a. Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w ust. 1, stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje – w całości lub w części – ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

2. Czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej mogą wykonywać osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje.

2a. Osoby wykonujące czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, w tym czynności, o których mowa w ust. 1, polegające na zapobieganiu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, niezatrudnione w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, są obowiązane posiadać tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa albo tytuł zawodowy inżynier i dyplom ukończenia studiów w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego wydany do dnia 30 września 2019 r. lub studiów na kierunku inżynieria bezpieczeństwa w zakresie bezpieczeństwa pożarowego wydany po dniu 30 września 2019 r.

2b. Osoby niezatrudnione w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, wykonujące czynności wyłącznie w zakresie wynikającym z ust. 1, powinny posiadać co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe i uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej lub kwalifikacje do wykonywania zawodu technik pożarnictwa.

3. (uchylony)

Art. 4a. 1. Uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej nabywa na okres 5 lat osoba, która ukończyła:

- 1) szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej albo
- 2) szkolenie aktualizujące inspektorów ochrony przeciwpożarowej

– zwane dalej „szkoleniami”.

2. Ukończenie szkoleń stwierdzają odpowiednio zaświadczenie o ukończeniu szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej albo zaświadczenie o ukończeniu szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

3. Okres 5 lat, na który nabywa się uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej, liczy się od dnia wystawienia zaświadczenia o ukończeniu szkolenia.

4. Szkolenie aktualizujące inspektorów ochrony przeciwpożarowej należy ukończyć w okresie ważności nabytych uprawnień inspektora ochrony przeciwpożarowej.

5. Szkolenia prowadzą szkoły Państwowej Straży Pożarnej, ośrodki szkolenia Państwowej Straży Pożarnej oraz instytuty badawcze Państwowej Straży Pożarnej.

6. Szkolenia na potrzeby ochrony przeciwpożarowej podmiotów organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych prowadzi Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa.

7. Programy szkoleń opracowuje i zatwierdza Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1557), która weszła w życie z dniem 10 sierpnia 2022 r.

8. Za szkolenia pobiera się opłatę.

9. Opłata za szkolenie wynosi do 50% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym szkolenie, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504 i 1504).

10. Informację o wysokości opłaty za szkolenie podmioty, o których mowa w ust. 5, zamieszczają na swojej stronie internetowej.

11. Opłata za szkolenie stanowi:

- 1) w przypadku ośrodków szkolenia Państwowej Straży Pożarnej – przychód funduszu wojewódzkiego, o którym mowa w art. 19g pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1940 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1115);
- 2) w przypadku Szkoły Głównej Służby Pożarniczej – przychód, o którym mowa w art. 406 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.⁴⁾);
- 3) w przypadku szkół Państwowej Straży Pożarnej prowadzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych – przychód, o którym mowa w art. 11a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, 1692, 1725, 1747 i 1768);
- 4) w przypadku pozostałych szkół Państwowej Straży Pożarnej – przychód funduszu szkoły Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 19g pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 5) w przypadku instytutów badawczych Państwowej Straży Pożarnej – przychód, o którym mowa w art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498).

12. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakresy szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej i szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
- 2) elementy programów szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej i szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
- 3) wzór:
 - a) zaświadczenia o ukończeniu szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
 - b) zaświadczenia o ukończeniu szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
- 4) sposób i tryb wnoszenia opłaty za szkolenie

– kierując się rodzajem zadań przewidzianych dla osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 4 ust. 1, potrzebą zachowania standardów merytorycznych i dydaktycznych szkoleń oraz zapewnienia jednolitości programów szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz wydawanych zaświadczeń, a także sprawności organizacji rekrutacji na szkolenia.

Art. 5. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu budowlanego lub terenu, objętych obligatoryjnym stosowaniem systemów sygnalizacji pożarowej wyposażonych w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, w przypadku gdy w tym budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie nie działa jego własna jednostka ratownicza, jest obowiązany połączyć te urządzenia z obiektem komendy Państwowej Straży Pożarnej lub obiektem, wskazanym przez właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 6. 1. Właściwe urzędy, instytucje, organizacje, przedsiębiorcy lub osoby fizyczne są obowiązane uwzględnić wymagania w zakresie ochrony przeciwpożarowej przy zagospodarowaniu i uzbrajaniu terenu.

2. Autorzy dokumentacji projektowej są obowiązani zapewnić jej zgodność z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej.

2a. (uchylony)

3. Obowiązek spełnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej ciąży także na wytwórcy maszyn, urządzeń i innych wyrobów oraz nabywcy licencji zagranicznych lub maszyn, urządzeń i innych wyrobów pochodzących z importu.

4. Obowiązek, o którym mowa w ust. 3, ciąży również na użytkowniku maszyn, urządzeń i innych wyrobów.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 583, 655, 682, 807, 1010, 1079, 1117 i 1459.

5. Rozpoczęcie eksploatacji nowej, przebudowanej lub wyremontowanej budowli, obiektu lub terenu, maszyny, urządzenia lub instalacji albo innego wyrobu może nastąpić wyłącznie, gdy:

- 1) zostały spełnione wymagania przeciwpożarowe;
- 2) sprzęt, urządzenia pożarnicze i ratownicze oraz środki gaśnicze zapewniają skuteczną ochronę przeciwpożarową.

6. Inwestor jest obowiązany zawiadomić komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej właściwego dla miejsca lokalizacji inwestycji o zakończeniu budowy obiektu budowlanego istotnego ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem i o zamiarze przystąpienia do jego użytkowania, w celu zajęcia przez tego komendanta stanowiska, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88, 1557, 1768 i 1783).

7. Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej przy zajmowaniu stanowiska niezwłocznie zawiadamia właściwego komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej i właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej oraz organ nadzoru budowlanego o zastrzeżeniach do rozwiązań zawartych w projekcie zagospodarowania działki lub terenu, projekcie architektoniczno-budowlanym lub projekcie technicznym uzgodnionym pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, zwanego dalej „rzeczoznawcą”.

Art. 6a. 1. Wymagania ochrony przeciwpożarowej dotyczące obiektów budowlanych lub terenów mogą być w przypadkach określonych w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej spełnione w sposób inny niż określony w tych przepisach, jeżeli proponowane rozwiązania zamiennie w stosunku do wymagań ochrony przeciwpożarowej ograniczają możliwość powstania pożaru, a w razie jego wystąpienia:

- 1) zapewniają zachowanie nośności konstrukcji przez określony czas;
- 2) zapewniają ograniczenie rozprzestrzeniania się ognia i dymu wewnątrz obiektu budowlanego;
- 3) zapewniają ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru na sąsiednie obiekty budowlane lub tereny przyległe;
- 4) zapewniają możliwość ewakuacji ludzi lub ich uratowania w inny sposób;
- 5) uwzględniają bezpieczeństwo ekip ratowniczych.

2. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji inwestycji na uzasadniony ekspertyzą techniczną wniosek inwestora lub właściciela obiektu budowlanego lub terenu, którego dotyczą rozwiązania zamiennie w stosunku do wymagań ochrony przeciwpożarowej, może, w drodze postanowienia, na które służy zażalenie:

- 1) wyrazić zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych;
- 2) wyrazić zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych pod warunkiem spełnienia dodatkowych wymagań określonych w postanowieniu;
- 3) nie wyrazić zgody na zastosowanie rozwiązań zamiennych.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również przy stosowaniu rozwiązań zamiennych w stosunku do wymagań ochrony przeciwpożarowej w przypadkach określonych w art. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

Art. 6b. Projekt zagospodarowania działki lub terenu, projekt architektoniczno-budowlany oraz projekt techniczny, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, obiektu budowlanego istotnego ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem oraz projekt urządzenia przeciwpożarowego wymagają uzgodnienia z rzeczoznawcą pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej, zwanego dalej „uzgodnieniem”.

Art. 6c. W przypadku gdy projekt zagospodarowania działki lub terenu, projekt architektoniczno-budowlany lub projekt techniczny obiektu budowlanego zawiera rozwiązania inne niż wynikające z przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej, rzeczoznawca może uzgodnić te projekty, jeżeli dołączono do nich:

- 1) zgodę na odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- 2) zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych albo zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych wyrażoną pod warunkiem spełnienia dodatkowych wymagań.

Art. 6d. 1. Rzecznawca może uzgodnić projekt zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlany, projekt techniczny oraz projekt urządzenia przeciwpożarowego bez uwag lub z uwagami. Uzgodnienie projektu w przypadku jego sporządzenia w postaci:

- 1) papierowej – potwierdza się przez opatrzenie go pieczęcią i podpisem;
- 2) elektronicznej – potwierdza się przez opatrzenie go kwalifikowanym podpisem elektronicznym oraz wydaniem dla niego karty uzgodnienia opatrzonej tym podpisem, która stanowi załącznik do projektu.⁵⁾

1a.⁶⁾ Karta uzgodnienia zawiera dane umożliwiające identyfikację uzgodnienia projektu, obejmujące w szczególności:

- 1) nazwę, rodzaj i datę opracowania uzgodnionego projektu;
- 2) lokalizację obiektu budowlanego lub urządzenia przeciwpożarowego;
- 3) datę dokonania uzgodnienia;
- 4) stwierdzenie zgodności projektu z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej bez uwag albo z uwagami;
- 5) uwagi – w przypadku uzgodnienia projektu z uwagami.

2. Rzecznawca przesyła zawiadomienie o uzgodnieniu projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego oraz projektu technicznego komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej właściwemu dla miejsca lokalizacji inwestycji w terminie 14 dni od dnia uzgodnienia projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego lub projektu technicznego.

3. Zawiadomienie o uzgodnieniu zawiera oznaczenie autora projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego oraz projektu technicznego, nazwę i lokalizację obiektu oraz dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu budowlanego.

4. W przypadku projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego lub projektu technicznego obiektu budowlanego, któremu na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych nadano klauzulę „tajne” albo „ściśle tajne”, nie sporządza się zawiadomienia o jego uzgodnieniu.

Art. 6e. 1. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji obiektu do dnia uzyskania pozwolenia na jego użytkowanie unieważnia uzgodnienie projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego lub projektu technicznego, który zawiera rozwiązania niezgodne z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej mające istotny wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu budowlanego.

2. Uzgodnienie projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego lub projektu technicznego unieważnia się w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie.

3. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej informuje niezwłocznie właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej oraz organ nadzoru budowlanego o unieważnieniu uzgodnienia.

4. W przypadku unieważnienia uzgodnienia komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji obiektu budowlanego może na wniosek inwestora:

- 1) w przypadkach szczególnie uzasadnionych dopuścić możliwość spełnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej w sposób inny niż określony w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej, jeśli we wniosku wykazano spełnienie warunków, o których mowa w art. 6a ust. 1; przepis art. 6a ust. 2 stosuje się odpowiednio;
- 2) w drodze postanowienia uzgodnić poprawiony lub opracowany na nowo projekt zagospodarowania działki lub terenu, projekt architektoniczno-budowlany lub projekt techniczny.

5.⁷⁾ Inwestor do wniosku o uzgodnienie projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego lub projektu technicznego dołącza te projekty w postaci:

- 1) papierowej – w co najmniej 4 egzemplarzach albo
- 2) elektronicznej.

⁵⁾ Zdanie drugie w brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁶⁾ Dodany przez art. 2 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Art. 6f.⁸⁾ 1. Projekt zagospodarowania działki lub terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany uzgodnione przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej opatruje się:

- 1) pieczęcią organu – w przypadku projektu w postaci papierowej;
 - 2) kwalifikowanym podpisem elektronicznym organu – w przypadku projektu w postaci elektronicznej.
2. Uzgodniony projekt przekazuje się inwestorowi wraz z postanowieniem.
 3. Jeden egzemplarz projektu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, pozostaje w aktach sprawy organu.
 4. Do uzgodnienia projektu technicznego stosuje się przepisy ust. 1–3.

Art. 6g. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje obiektów budowlanych istotnych ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem, których projekty zagospodarowania działki lub terenu, projekty architektoniczno-budowlane oraz projekty techniczne wymagają uzgodnienia,
- 2) podstawowe dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu budowlanego, które stanowią podstawę uzgodnienia projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego oraz projektu technicznego,
- 3) szczegółowy sposób dokonywania uzgodnień projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego, projektu technicznego oraz projektu urządzenia przeciwpożarowego,
- 4)⁹⁾ wzór pieczęci oraz karty uzgodnienia potwierdzających uzgodnienie projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego, projektu technicznego oraz projektu urządzenia przeciwpożarowego,
- 5)⁹⁾ sposób i zakres zawiadomienia o uzgodnieniu projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego lub projektu technicznego, oraz wzór tego zawiadomienia

– biorąc pod uwagę przeznaczenie i parametry techniczne obiektów budowlanych, w tym dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej, efektywność procesu uzgadniania projektów zagospodarowania działki lub terenu, projektów architektoniczno-budowlanych oraz projektów technicznych i zawiadamiania o tym uzgodnieniu oraz że pieczęć musi identyfikować rzeczoznawcę dokonującego uzgodnienia.

Art. 7. 1. Wyroby służące zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, wprowadzane do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej oraz wykorzystywane przez te jednostki do alarmowania o pożarze lub innym zagrożeniu oraz do prowadzenia działań ratowniczych, a także wyroby stanowiące podręczny sprzęt gaśniczy, mogą być stosowane wyłącznie po uprzednim uzyskaniu dopuszczenia do użytkowania.

2. Dopuszczenia do użytkowania wyrobów, o których mowa w ust. 1, zwane dalej „dopuszczeniami”, w formie świadectwa dopuszczenia, wydają instytuty badawcze Państwowej Straży Pożarnej wskazane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Dopuszczenia są wydawane na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat.

4. Dopuszczenie może być wydane na podstawie:

- 1) pozytywnej oceny właściwości użytkowych należycie zidentyfikowanego wyrobu, potwierdzonych, w zależności od potrzeb: badaniami, opiniami ekspertów lub innymi dokumentami, jeżeli wynika to z warunków stosowania wyrobu;
- 2) pozytywnej oceny warunków techniczno-organizacyjnych producenta wyrobu.

5. Oceny, o której mowa w ust. 4 pkt 1, dokonuje się w oparciu o Polskie Normy, a w przypadku ich braku – wymagania techniczno-użytkowe określone w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 14. Oceny, o której mowa w ust. 4 pkt 2, dokonuje się w oparciu o normy dotyczące systemów zarządzania jakością.

6. W przypadku, gdy wyrób został:

- 1) zgodnie z prawem wyprodukowany lub dopuszczony do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej albo w Republice Turcji,
- 2) zgodnie z prawem wyprodukowany w innym państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym

– dopuszczenie wydaje się po ustaleniu, że poziom bezpieczeństwa wyrobu nie jest niższy od określonego w Polskich Normach lub wymaganiach techniczno-użytkowych.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

7. Dopuszczony wyrób podlega oznakowaniu przez producenta znakiem instytutu badawczego Państwowej Straży Pożarnej, który wydał dopuszczenie.

8. W okresie, o którym mowa w ust. 3, wyroby, w przypadku których zostało wydane dopuszczenie, podlegają kontroli zgodności wyrobu z wymaganiami techniczno-użytkowymi dokonywanej przez instytut badawczy Państwowej Straży Pożarnej, który wydał dopuszczenie.

9. W przypadku negatywnych wyników kontroli, o której mowa w ust. 8, instytut badawczy Państwowej Straży Pożarnej, który wydał dopuszczenie, może je cofnąć.

10. Za czynności związane z wydaniem i zmianą dopuszczenia oraz kontrolą, o której mowa w ust. 8, pobiera się opłaty.

11. Na wysokość opłaty za czynności związane z wydaniem lub zmianą dopuszczenia wyrobów mają wpływ:

- 1) rodzaj wykonywanej czynności;
- 2) rodzaj wyrobu;
- 3) stopień skomplikowania wyrobu lub programu oceny;
- 4) koszt pracy na podstawie udokumentowanej liczby godzin pracy i stawki godzinowej;
- 5) koszt badań wyrobu zależny od zakresu badań.

12. Na wysokość opłaty za czynności kontrolne zgodności wyrobu z wymaganiami techniczno-użytkowymi mają wpływ wyłącznie koszty związane z badaniami tego wyrobu.

13. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe czynności wykonywane w kolejnych etapach procesu dopuszczenia, zmiany i kontroli dopuszczenia, podmiot uprawniony do pobierania opłat, a także sposób ustalania ich wysokości, uwzględniając okoliczność, że powinny one zapewnić pokrycie kosztów procesu dopuszczenia i jego kontroli.

14. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, kierując się potrzebą zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz wyrobów, o których mowa w ust. 1;
- 2) wymagania techniczno-użytkowe wyrobów;
- 3) tryb wydawania, zmiany i cofania dopuszczenia;
- 4) tryb przeprowadzania kontroli dopuszczenia;
- 5) sposób znakowania wyrobów.

Art. 7a. 1. Do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–6 i 8, mogą być wprowadzone używane pojazdy pożarnicze nie starsze niż 30-letnie i używane przez co najmniej 5 lat na terenie innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej albo w Republice Turcji lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) będących stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, licząc od daty pierwszej rejestracji poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, służące zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia albo wykorzystywane do prowadzenia działań ratowniczych, jeżeli spełniają wymagania techniczno-użytkowe potwierdzone uzyskaniem pozytywnej opinii technicznej wydawanej przez instytuty badawcze Państwowej Straży Pożarnej.

2. Opinia wydawana jest bezterminowo i jednostkowo dla każdego z pojazdów, w ramach indywidualnego postępowania.

3. W przypadku gdy w pojazdach, o których mowa w ust. 1, zostały dokonane zmiany konstrukcyjne, materiałowe lub technologiczne mogące mieć wpływ na ich właściwości użytkowe albo rozszerzenie lub zmianę zakresu ich zastosowania, przed dalszym użytkowaniem pojazdów w jednostkach ochrony przeciwpożarowej nabywca, właściciel lub użytkownik informuje o tym instytut badawczy Państwowej Straży Pożarnej, który wydał opinię.

4. Po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 3, instytut badawczy Państwowej Straży Pożarnej, który wydał opinię, przeprowadza kontrolę wpływu wprowadzonych zmian na spełnienie wymagań techniczno-użytkowych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 7, zwaną dalej „kontrolą”, i w zależności od jej wyniku:

- 1) utrzymuje w mocy wydaną opinię;
- 2) zmienia wydaną opinię;
- 3) cofa wydaną opinię.

5. Do procedury wydania opinii oraz przeprowadzania kontroli w odniesieniu do pojazdów, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisu art. 7.

6. Za czynności wykonane w celu wydania opinii lub przeprowadzania kontroli pobierane są opłaty. Opłaty pobiera instytut badawczy Państwowej Straży Pożarnej, który wydał opinię lub przeprowadził kontrolę. Wysokość opłaty nie może przekraczać dwukrotności kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o waloryzacji oraz zasadach ustalania emerytur i rent.

7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb wydawania opinii oraz przeprowadzania kontroli dla pojazdów, o których mowa w ust. 1, wymagania techniczno-użytkowe tych pojazdów, dokumenty wymagane do uzyskania opinii oraz szczegółowe czynności przy wydawaniu, kontroli albo cofaniu opinii, a także sposób ustalania wysokości opłaty, o której mowa w ust. 6, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia bezpiecznego korzystania z pojazdów, konieczność zapewnienia możliwie najmniejszego negatywnego wpływu pojazdów na środowisko, przeznaczenie pojazdów oraz sposób ich wykorzystania, rzeczywiste koszty poszczególnych czynności oraz konieczność zapewnienia sprawnego ich wykonywania.

Art. 7b. Do dopuszczeń oraz opinii nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052 oraz z 2022 r. poz. 1301).

Art. 8. Korzystanie przez właściciela, zarządcę lub użytkownika budynku, obiektu lub terenu z usług z zakresu ochrony przeciwpożarowej jest dobrowolne.

Art. 9. Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz: centrum powiadamiania ratunkowego lub jednostkę ochrony przeciwpożarowej albo Policję bądź wójta albo sołtysa.

Art. 10. (uchylony)

Art. 11. (uchylony)

Art. 11a. Członkowie ochotniczych straży pożarnych mogą uczestniczyć w przeglądach przeprowadzanych przez gminy w ramach realizacji zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Rozdział 2a

Rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych

Art. 11b. 1. Rzeczoznawcą może być osoba, która posiada:

- 1) kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa lub posiada tytuł zawodowy inżynier lub magister inżynier oraz
- 2) przygotowanie zawodowe potwierdzone egzaminem złożonym z wynikiem pozytywnym.

2. Egzamin potwierdzający przygotowanie zawodowe obejmuje znajomość przepisów prawa i zasad wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz umiejętność stosowania zawartych w nich wymagań i doboru zabezpieczeń przeciwpożarowych stosownie do tych wymagań.

Art. 11c. 1. Egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna co najmniej raz w roku.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej powołuje i odwołuje członków komisji egzaminacyjnej, a także wyznacza jej przewodniczącego, zastępcę i sekretarza. Komisja egzaminacyjna składa się z co najmniej 7 członków powołanych spośród rzeczoznawców.

3. Egzamin składa się z części:

- 1) pisemnej obejmującej znajomość przepisów prawa i wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz doboru zabezpieczeń przeciwpożarowych;
- 2) ustnej polegającej na rozwiązaniu problemów z zakresu działania rzeczoznawcy na przykładzie opisanych przypadków.

4. Wynik egzaminu określa się jako „pozytywny” albo „negatywny”.

5. Warunkiem dopuszczenia do części ustnej egzaminu jest uzyskanie wyniku pozytywnego z części pisemnej egzaminu. Wynik negatywny z części pisemnej egzaminu jest wynikiem negatywnym z egzaminu.

6. Osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy może być zwolniona z części pisemnej egzaminu, jeżeli posiada co najmniej 10-letnią praktykę:

- 1) w wykonywaniu czynności kontrolno-rozpoznawczych w rozumieniu art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej lub w sprawowaniu nadzoru nad wykonywaniem tych czynności albo

- 2) w prowadzeniu prac naukowych lub badawczo-rozwojowych z zakresu ochrony przeciwpożarowej w instytutach badawczych lub uczelniach, albo
- 3) w wykonywaniu zawodu inżyniera pożarnictwa lub projektanta w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane oraz ukończyła w Szkole Głównej Służby Pożarniczej studia podyplomowe dla osób ubiegających się o wykonywanie zawodu rzeczoznawcy;
- 4) w wykonywaniu czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 4 ust. 2a lub 2b, posiadała w okresie ich wykonywania tytuł zawodowy inżynier i dyplom ukończenia studiów w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego wydany do dnia 30 września 2019 r. lub studiów na kierunku inżynieria bezpieczeństwa w zakresie bezpieczeństwa pożarowego wydany po dniu 30 września 2019 r. oraz ukończyła studia podyplomowe, o których mowa w pkt 3.

7. Przepisu ust. 6 nie stosuje się do osób, które już raz uzyskały wynik negatywny z egzaminu.

8. O wyniku egzaminu rozstrzyga komisja egzaminacyjna zwykłą większością głosów. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, a w przypadku jego nieobecności – głos jego zastępcy.

Art. 11d. 1. Osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy za przeprowadzenie egzaminu wnosi opłatę w wysokości 15% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym egzamin, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Opłata stanowi przychód funduszu centralnego, o którym mowa w art. 19g pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.

2. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy przystępuje tylko do części ustnej egzaminu, wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu wynosi 10% kwoty, o której mowa w ust. 1.

3. Wnieciona opłata za przeprowadzenie egzaminu podlega zwrotowi, w przypadku gdy osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy:

- 1) nie została dopuszczona do egzaminu;
- 2) wycofa wniosek o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy nie później niż w terminie 14 dni przed wyznaczoną datą przeprowadzenia części pisemnej egzaminu;
- 3) nie przystąpiła do egzaminu w wyznaczonym terminie z przyczyn losowych i złożyła udokumentowany wniosek o zwrot opłaty w terminie 7 dni od wyznaczonej daty egzaminu.

Art. 11e. Informację o terminie i miejscu egzaminu oraz o wysokości opłaty wskazanej kwotowo za przeprowadzenie egzaminu udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej co najmniej na 60 dni przed terminem jego przeprowadzenia.

Art. 11f. 1. Osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy składa do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej wniosek o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu.

2. Do wniosku dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający spełnienie wymagań, o których mowa w art. 11b ust. 1 pkt 1;
- 2) kwestionariusz osobowy;
- 3) potwierdzenie wniesienia opłaty za przeprowadzenie egzaminu;
- 4) dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań, o których mowa w art. 11c ust. 6.

3. Kwestionariusz osobowy zawiera:

- 1) imię lub imiona i nazwisko;
- 2) nazwisko rodowe;
- 3) imię ojca;
- 4) datę i miejsce urodzenia;
- 5) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;

- 6) informację o wykształceniu;
- 7) tytuł zawodowy, stopień lub tytuł naukowy;
- 8) informację o zawodzie wyuczonym lub wykonywanym;
- 9) informację o przebiegu pracy zawodowej;
- 10) adres zamieszkania;
- 11) adres do korespondencji, opcjonalnie adres poczty elektronicznej lub numer telefonu;
- 12) inne informacje, jeżeli w ocenie osoby ubiegającej się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy mają one znaczenie dla oceny kwalifikacji.

4. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej sprawdza wniosek, a w razie konieczności wzywa osobę ubiegającą się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Wniosek niezłożony lub nieuzupełniony w terminie pozostawia się bez rozpoznania.

5. Nie później niż na 7 dni przed terminem egzaminu w Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej udostępnia się listę osób dopuszczonych do egzaminu, zawierającą imię lub imiona i nazwisko oraz imię ojca każdej z tych osób.

Art. 11g. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej przyznaje, w drodze powołania, prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy osobie, która spełnia wymagania określone w art. 11b ust. 1.

Art. 11h. 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej prowadzi i aktualizuje wykaz rzeczoznawców, który zawiera:

- 1) imię lub imiona i nazwisko;
- 2) nazwisko rodowe;
- 3) imię ojca;
- 4) datę i miejsce urodzenia;
- 5) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 6) numer uprawnień;
- 7) datę wydania aktu powołania;
- 8) tytuł zawodowy, stopień lub tytuł naukowy;
- 9) informacje o udzieleniu upomnienia na piśmie;
- 10) informację o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy;
- 11) informacje o przyczynach zawieszenia prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy;
- 12) informację o cofnięciu prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy i przyczynach tego cofnięcia;
- 13) adres zamieszkania;
- 14) wskazanie województwa właściwego dla miejsca zamieszkania lub państwo zamieszkania;
- 15) adres do korespondencji, opcjonalnie adres poczty elektronicznej lub numer telefonu;
- 16) datę przeprowadzenia egzaminu i datę sprawdzianu.

2. Informacje o udzieleniu upomnienia na piśmie usuwa się z wykazu rzeczoznawców po upływie dwóch lat od dnia jego udzielenia.

3. W Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej udostępnia się informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 6, 7, 10 i 14, a w przypadku wyrażenia zgody przez rzeczoznawcę – również adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej lub numer telefonu.

Art. 11i. 1. Rzeczoznawca jest uprawniony do:

- 1) uzgadniania projektów zagospodarowania działki lub terenu, projektów architektoniczno-budowlanych, projektów technicznych i projektów urządzeń przeciwpożarowych, o których mowa w art. 6b;
- 2) uzgadniania projektów innych niż określone w art. 6b;

- 3) sporządzania ekspertyz technicznych i innych opracowań technicznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- 4) wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 2a.

2. Rzeczoznawca jest obowiązany do:

- 1) prowadzenia i przechowywania przez okres 5 lat ewidencji uzgodnionych projektów zagospodarowania działki lub terenu, projektów architektoniczno-budowlanych oraz projektów technicznych oraz kopii zawiadomień o uzgodnieniu tych projektów, wraz z dowodami ich wysłania;
- 2) udostępniania dokumentów, o których mowa w pkt 1, na żądanie komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej właściwemu dla miejsca lokalizacji obiektu budowlanego lub właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania rzeczoznawcy, Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej lub osobom przez nich upoważnionym;
- 3) zawiadamiania o zmianie swojego miejsca zamieszkania Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej i komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej właściwych ze względu na nowe i poprzednie miejsce zamieszkania w terminie 30 dni od dnia zmiany miejsca zamieszkania;
- 4) samodzielnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie znajomości przepisów i stanu wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

3. Rzeczoznawca nie może uzgadniać opracowanego przez siebie projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego, projektu technicznego oraz projektu urządzenia przeciwpożarowego.

4. Ewidencja uzgodnionych projektów zawiera:

- 1) imię lub imiona, nazwisko albo nazwę autora dokumentacji projektowej;
- 2) rodzaj i nazwę projektu;
- 3) nazwę i adres inwestycji lub obiektu budowlanego;
- 4) datę uzgodnienia;
- 5) datę wysłania zawiadomienia o uzgodnieniu projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego oraz projektu technicznego;
- 6) uwagi.

5. W ewidencji uzgodnionych projektów nie zamieszcza się informacji o projekcie, któremu na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych nadano klauzulę „tajne” albo „ściśle tajne”.

Art. 11j. 1. Samodzielne podnoszenie kwalifikacji zawodowych obejmuje w szczególności:

- 1) przygotowanie i wygłoszenie referatu na kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym lub technicznym,
- 2) opublikowanie jako autor lub współautor książki, artykułu lub tłumaczenia,
- 3) udział w kongresach, zjazdach, konferencjach lub sympozjach naukowych lub technicznych,
- 4) udział w warsztatach szkoleniowych i innych formach szkoleń,
- 5) udział w internetowych programach edukacyjnych

– w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

2. Samodzielne podnoszenie kwalifikacji zawodowych rzeczoznawca potwierdza uzyskaniem pozytywnego wyniku ze sprawdzianu.

3. Rzeczoznawca przystępuje do sprawdzianu najpóźniej w piątym roku po roku, w którym został powołany do wykonywania zawodu rzeczoznawcy albo w którym uzyskał pozytywny wynik z ostatniego sprawdzianu.

4. W stosunku do rzeczoznawcy pełniącego funkcję członka komisji egzaminacyjnej okres, o którym mowa w ust. 3, liczy się od kolejnego roku po roku zaprzestania pełnienia przez niego tej funkcji.

5. Sprawdzenia przeprowadza komisja egzaminacyjna w formie pisemnej nie rzadziej niż 2 razy w roku, w odstępie co najmniej 3 miesiące. Informację o terminie i miejscu sprawdzianu udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej co najmniej na 45 dni przed terminem jego przeprowadzenia.

6. Rzeczoznawca zawiadamia Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o zamiarze przystąpienia do sprawdzianu co najmniej na 14 dni przed terminem sprawdzianu.

7. Rzecznawca może realizować obowiązek samodzielnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez uczestnictwo w szkoleniach dla rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, zwanych dalej „szkoleniami dla rzeczoznawców”.

8. Rzecznawca, który w okresie od powołania do wykonywania zawodu rzeczoznawcy albo uzyskania pozytywnego wyniku z ostatniego sprawdzianu uzyskał 20 punktów ze szkoleń dla rzeczoznawców, uzyskuje pozytywny wynik ze sprawdzianu, jeżeli zawiadomi Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o ich uzyskaniu co najmniej na 14 dni przed terminem sprawdzianu. W zawiadomieniu rzeczoznawca informuje o szkoleniach, w których brał udział, podając ich nazwy, terminy, w których się odbyły, oraz liczby przypisanych im punktów.

9. Szkolenia dla rzeczoznawców prowadzą szkoły Państwowej Straży Pożarnej, ośrodki szkolenia Państwowej Straży Pożarnej oraz instytuty badawcze Państwowej Straży Pożarnej.

10. Jednostkę do organizacji szkolenia dla rzeczoznawców, spośród wymienionych w ust. 9, wyznacza Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, określając jego zakres oraz uzgadniając z jednostką program szkolenia i wymagania kwalifikacyjne wykładowców.

11. Szkoleniom dla rzeczoznawców Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej przypisuje punkty, których liczba zależy od zakresu tematycznego i wymiaru czasowego szkolenia jednak nie więcej niż 5 punktów za jedno szkolenie.

12. Uczestnictwo i ukończenie szkolenia dla rzeczoznawców stwierdza zaświadczenie o jego ukończeniu zawierające informację o liczbie punktów.

13. Listę wydanych zaświadczeń jednostka organizująca szkolenie dla rzeczoznawców przesyła niezwłocznie po jego zakończeniu do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

14. Za szkolenia dla rzeczoznawców pobiera się opłatę.

15. Opłata za szkolenie dla rzeczoznawców jest zależna od liczby jednostek godzinowych zajęć i wynosi do 2% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym szkolenie, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za każdą jednostkę 45 minutową zajęć, przy czym opłata ta nie może przekroczyć łącznie 30% tej kwoty.

16. Informację o wysokości opłaty za szkolenie dla rzeczoznawców podmioty, o których mowa w ust. 9, zamieszczają na swojej stronie internetowej.

17. Opłata za szkolenie dla rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych stanowi:

- 1) w przypadku ośrodków szkolenia Państwowej Straży Pożarnej – przychód funduszu wojewódzkiego, o którym mowa w art. 19g pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) w przypadku Szkoły Głównej Służby Pożarniczej – przychód, o którym mowa w art. 406 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 3) w przypadku szkół Państwowej Straży Pożarnej prowadzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych – przychód, o którym mowa w art. 11a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 4) w przypadku pozostałych szkół Państwowej Straży Pożarnej – przychód funduszu szkoły Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 19g pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 5) w przypadku instytutów badawczych Państwowej Straży Pożarnej – przychód, o którym mowa w art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych.

18. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej zapewnia taką liczbę szkoleń dla rzeczoznawców, która umożliwia rzeczoznawcom realizację obowiązku samodzielnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych w sposób, o którym mowa w ust. 7.

19. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór zawiadomienia, którym rzeczoznawca informuje Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o szkoleniach dla rzeczoznawców, w których brał udział,
- 2) wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia dla rzeczoznawców,
- 3) sposób i tryb wnoszenia opłaty za szkolenie dla rzeczoznawców

– kierując się zapewnieniem właściwego sposobu dokumentowania odbycia szkolenia przez rzeczoznawcę, a także sprawności organizacji rekrutacji na szkolenia.

Art. 11k. Rzecznawca, który nie przystąpił do sprawdzianu w wymaganym terminie albo uzyskał negatywny wynik ze sprawdzianu, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej zawiesza prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy, w drodze postanowienia. Na postanowienie o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy nie przysługują wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Art. 11l. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację pracy komisji egzaminacyjnej,
- 2) sposób przeprowadzania egzaminu na rzeczoznawcę oraz sprawdzianu dla rzeczoznawców oraz sposób ustalania wyniku z egzaminu lub sprawdzianu,
- 3) sposób i tryb wnoszenia oraz zwrotu opłaty za przeprowadzenie egzaminu na rzeczoznawcę,
- 4) wzór kwestionariusza osobowego,
- 5) wzór aktu powołania do wykonywania zawodu rzeczoznawcy

– mając na względzie zapewnienie przejrzystego procesu oceny przygotowania zawodowego kandydata na rzeczoznawcę oraz uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego przebiegu egzaminu i sprawdzianu.

Art. 11m. 1. Rzecznawca podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z:

- 1) uzgadnianiem projektów zagospodarowania działki lub terenu lub projektów architektoniczno-budowlanych, projektów technicznych oraz projektów urządzeń przeciwpożarowych;
- 2) wykonywaniem ekspertyz technicznych lub innych opracowań technicznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

2. Obowiązek ubezpieczenia nie dotyczy rzeczoznawców niewykonywujących czynności, o których mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz charakter czynności, których dotyczy ubezpieczenie.

Art. 11n. 1. Nadzór nad działalnością rzeczoznawców sprawuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej przy pomocy komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej.

2. Nadzór nad działalnością rzeczoznawców jest sprawowany w zakresie:

- 1) uzgadniania przez nich projektów zagospodarowania działki lub terenu, projektów architektoniczno-budowlanych, projektów technicznych oraz projektów urządzeń przeciwpożarowych;
- 2) wykonywania przez nich ekspertyz technicznych lub opinii, o których mowa w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej;
- 3) wywiązywania się przez nich z obowiązków, o których mowa w art. 6d ust. 2 oraz art. 11i ust. 2 pkt 1 i 3.

3. Nadzór komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej nad działalnością rzeczoznawców jest sprawowany w stosunku do obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie województwa – w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, oraz do rzeczoznawców zamieszkałych na terenie województwa – w zakresie wywiązywania się przez nich z obowiązków, o których mowa w art. 6d ust. 2 oraz art. 11i ust. 2 pkt 1 i 3.

4. Nadzór nad działalnością rzeczoznawców, którzy zajmują stanowisko komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, są zatrudnieni w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej lub zamieszkują poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sprawuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

5. W ramach sprawowania nadzoru Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej i komendanci wojewódzcy Państwowej Straży Pożarnej mogą żądać od:

- 1) rzeczoznawcy wyjaśnień i dokumentów w zakresie objętym nadzorem;
- 2) autora projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego oraz projektu technicznego, których uzgodnienie jest przedmiotem postępowania, od organów administracji architektoniczno-budowlanej lub organów nadzoru budowlanego, udostępnienia potwierdzonych kopii tych projektów.

6. Podmioty, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 2, są obowiązane odpowiednio do złożenia wyjaśnień oraz udostępnienia dokumentów lub potwierdzonej kopii projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego oraz projektu technicznego w terminie 14 dni od dnia doręczenia żądania.

7. W ramach sprawowania nadzoru Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej lub komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej mogą przeprowadzać postępowanie wyjaśniające.

8. Postępowania wyjaśniającego nie wszczyna się po upływie 6 miesięcy od dnia uzyskania informacji o możliwości wystąpienia nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy, a postępowania administracyjnego po upływie 5 lat od:

- 1) dnia zakończenia robót budowlanych albo zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wydania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego, w przypadkach dotyczących uzgodnienia przez rzeczoznawcę projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego lub projektu technicznego;
- 2) rozpoczęcia użytkowania urządzenia przeciwpożarowego realizowanego w przypadkach innych niż określone w pkt 1.

9. Z postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) oznaczenie miejsca i daty rozpoczęcia i zakończenia postępowania wyjaśniającego;
- 2) imiona i nazwiska osoby sporządzającej protokół oraz rzeczoznawcy, wobec którego wszczęto postępowanie wyjaśniające;
- 3) podstawę wszczęcia postępowania wyjaśniającego;
- 4) zarzuty postawione rzeczoznawcy, wobec którego wszczęto postępowanie wyjaśniające;
- 5) opis przebiegu postępowania wyjaśniającego, w tym informację o wyjaśnieniach oraz dokumentach złożonych przez rzeczoznawcę, wobec którego wszczęto postępowanie wyjaśniające;
- 6) ocenę zasadności zarzutów oraz innych okoliczności sprawy wraz ze wskazaniem, które zarzuty zostały udokumentowane, a które odrzucone, oraz ze wskazaniem, jakie przepisy prawa zostały naruszone przez rzeczoznawcę, wobec którego wszczęto postępowanie wyjaśniające;
- 7) inne informacje istotne dla sprawy będącej przedmiotem postępowania;
- 8) wniosek w sprawie dalszego postępowania;
- 9) datę sporządzenia oraz podpis osoby sporządzającej protokół.

Art. 11o. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy w ramach postępowania wyjaśniającego komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji obiektu budowlanego lub terenu, którego dotyczą wykonywane przez rzeczoznawcę czynności, lub dla jego miejsca zamieszkania może:

- 1) udzielić rzeczoznawcy upomnienia na piśmie, o czym niezwłocznie informuje Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) zawiadomić Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o stwierdzeniu nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy i przekazać mu zebrany materiał dowodowy wraz z protokołem, gdy z okoliczności sprawy wynika potrzeba skierowania rzeczoznawcy na powtórny egzamin lub cofnięcia mu prawa do wykonywania zawodu.

Art. 11p. 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, po otrzymaniu zawiadomienia o stwierdzeniu nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy, prowadzi postępowanie wyjaśniające.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może prowadzić postępowanie wyjaśniające również w przypadku uzyskania w inny sposób informacji o nieprawidłowościach w działalności rzeczoznawcy lub w przypadku wykonywania zawodu przez rzeczoznawcę, któremu zawieszono prawo do wykonywania tego zawodu.

Art. 11r. 1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może:

- 1) udzielić rzeczoznawcy upomnienia na piśmie;
- 2) skierować rzeczoznawcę na egzamin, o którym mowa w art. 11b ust. 2, w celu powtórnej oceny przygotowania zawodowego do wykonywania zawodu rzeczoznawcy;
- 3) cofnąć rzeczoznawcy prawo do wykonywania zawodu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej kieruje rzeczoznawcę na egzamin w drodze decyzji administracyjnej. Rzeczoznawcy skierowanemu na egzamin zawieszono prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy.

4. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej cofa prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy w drodze decyzji administracyjnej. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 11s. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej cofa prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy:

- 1) w przypadku gdy rzeczoznawca wykonuje zawód rzeczoznawcy, mimo zawieszenia prawa do wykonywania tego zawodu;
- 2) po upływie 2 lat od dnia zawieszenia mu prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy, jeżeli w tym czasie nie ustały przyczyny tego zawieszenia;
- 3) na wniosek rzeczoznawcy.

Art. 11t. Osoba, której w wyniku stwierdzenia nieprawidłowości w jej działalności lub wykonywania zawodu rzeczoznawcy mimo zawieszenia prawa do jego wykonywania cofnięto prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy, nie może przystąpić do egzaminu przed upływem 3 lat od dnia cofnięcia jej prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy.

Rozdział 3

Organizacja ochrony przeciwpożarowej

Art. 12. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych pełni nadzór nad funkcjonowaniem krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

2. (uchylony)

Art. 13. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposoby i warunki ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się:

- 1) czynności, których wykonywanie w obiektach budowlanych oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione ze względu na możliwość spowodowania pożaru lub jego rozprzestrzeniania się albo możliwość wystąpienia utrudnień w prowadzeniu działań ratowniczych lub ewakuacji;
- 2) sposób, w jaki właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów budowlanych lub terenów powinni spełniać swoje obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- 3) sposoby postępowania przy używaniu lub przechowywaniu materiałów niebezpiecznych;
- 4) odpowiednie warunki ewakuacji oraz warunki, w których użytkowany budynek istniejący uznaje się za zagrażający życiu ludzi;
- 5) wymagania, jakie powinny spełniać instalacje wodociągowe przeciwpożarowe;
- 6) zakres obligatoryjnego stosowania w obiektach budowlanych stałych urządzeń gaśniczych, systemów sygnalizacji pożarowej obejmujących urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe oraz dźwiękowych systemów ostrzegawczych i gaśnic;
- 7) wymagania, jakie powinny spełniać instalacje i urządzenia techniczne w obiektach budowlanych;
- 8) sposoby prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym i oceny zagrożenia wybuchem;
- 9) sposoby zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów;
- 10) sposoby zabezpieczenia przeciwpożarowego zbioru palnych płodów rolnych, ich transportu i składowania.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wymagania w zakresie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.

4. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, uwzględnia się:

- 1) rodzaje obiektów, w stosunku do których jest wymagane zapewnienie zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru;
- 2) sposoby określania wymaganej ilości wody do celów przeciwpożarowych;
- 3) wymagania przeciwpożarowe, jakie powinny spełniać sieci wodociągowe;
- 4) źródła wody do zewnętrznego gaszenia pożaru;
- 5) wymagania, jakie powinny spełniać hydranty zewnętrzne przeciwpożarowe;
- 6) rodzaje obiektów budowlanych, do których powinna być doprowadzona droga pożarowa;
- 7) wymagania, jakie powinna spełniać droga pożarowa.

Art. 14. 1. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy ma na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska poprzez:

- 1) walkę z pożarami lub innymi klęskami żywiołowymi;
- 2) ratownictwo techniczne;
- 3) ratownictwo chemiczne;
- 4) ratownictwo ekologiczne;
- 5) ratownictwo medyczne;
- 6) współpracę z jednostkami systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, o których mowa w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1720 i 1733) oraz systemem powiadamiania ratunkowego.

1a. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w ramach posiadanych sił i środków współpracuje z właściwymi organami i podmiotami podczas zdarzeń nadzwyczajnych wywołanych zagrożeniem czynnikiem biologicznym, w tym podczas zdarzeń o charakterze terrorystycznym.

1b. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w ramach posiadanych sił i środków bierze udział w likwidacji zagrożenia, w tym w działaniach ratowniczych, w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową organizację krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, w szczególności w zakresie:

- 1) funkcjonowania na obszarze powiatu, województwa i kraju,
- 2) walki z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi,
- 3) ratownictwa technicznego, chemicznego, ekologicznego i medycznego,
- 4) dysponowania do działań ratowniczych,
- 5) kierowania działaniem ratowniczym,
- 6) współpracy, o której mowa w ust. 1a,
- 6a) likwidacji zagrożenia, w tym działań ratowniczych, w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego;
- 7) prowadzenia dokumentacji zdarzeń określonych w art. 2 pkt 2 oraz dokumentacji funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
- 8) organizacji odwodów operacyjnych,
- 9) organizacji stanowisk kierowania

– mając na uwadze potrzebę zapewnienia optymalnej skuteczności działań ratowniczych.

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, wojewoda lub starosta odpowiednio na obszarze kraju, województwa lub powiatu określają zadania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, koordynują jego funkcjonowanie i kontrolują wykonywanie wynikających stąd zadań, a w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń życia, zdrowia lub środowiska kierują tym systemem.

4. Wojewoda i starosta wykonują swoje zadania przy pomocy odpowiednio wojewódzkiego i powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego, działających na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261 i 583).

5. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) koordynuje funkcjonowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze gminy w zakresie ustalonym przez wojewodę. Zadanie to może być wykonywane przy pomocy komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej, jeżeli komendant taki został zatrudniony przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), albo przy pomocy komendanta gminnego związku ochotniczych straży pożarnych.

6. (uchylony)

7. (uchylony)

8. (uchylony)

9. (uchylony)

Art. 14a. (uchylony)

Art. 14b. (uchylony)

Art. 14c. (uchylony)

Art. 14d. (uchylony)

Art. 14e. (uchylony)

Art. 14f. (uchylony)

Art. 14g. 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej zapewnia funkcjonowanie Systemu Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej, zwanego dalej „SWD PSP”, stanowiącego system teleinformatyczny wspierający:

- 1) wykonywanie zadań krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) przyjmowanie zgłoszeń alarmowych z centrów powiadamiania ratunkowego, o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 268 i 2445).

2. Utrzymanie, rozbudowa i modyfikacje SWD PSP są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, oraz z części, których dysponentami są właściwi wojewodowie.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) minimalny zbiór funkcjonalności SWD PSP, w tym sposób funkcjonowania tego systemu w sytuacjach awaryjnych,
- 2) sposób przydzielania, zawieszania oraz uchylania dostępu do tego systemu użytkownikom Państwowej Straży Pożarnej oraz jednostkom ochrony przeciwpożarowej

– uwzględniając potrzebę zapewnienia optymalnego poziomu współpracy między tym systemem a systemem teleinformatycznym systemu powiadamiania ratunkowego.

Art. 14h. 1.¹⁰⁾ Państwowa Straż Pożarna przetwarza w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem, w szczególności w SWD PSP, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z ustawy, dane osobowe uzyskane w związku z prowadzeniem działań ratowniczych oraz obsługą zgłoszeń alarmowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego, w tym dane osobowe osoby zgłaszającej oraz osób, których zgłoszenie dotyczy.

2.¹⁰⁾ Jednostka organizacyjna Państwowej Straży Pożarnej, w związku z przetwarzaniem danych osobowych, o których mowa w ust. 1, wykonuje obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, przez udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej lub na swojej stronie internetowej lub w widocznym miejscu w siedzibie.

3. Osoba występująca z żądaniem na podstawie art. 15 rozporządzenia 2016/679 obowiązana jest do podania informacji o okolicznościach zdarzenia, którego to żądanie dotyczy, w tym daty i miejsca zdarzenia oraz numeru telefonu, z którego zostało wykonane połączenie dotyczące powiadomienia o zdarzeniu.

4. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1, podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu polegającym co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;
- 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w poufności.

5. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1, są przechowywane wyłącznie przez okres niezbędny do realizacji zadań wynikających z ustawy. Dane te podlegają przeglądowi nie rzadziej niż co 5 lat od dnia ich uzyskania.

6. Kierownicy jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej udostępniają informację o ograniczeniach, o których mowa w ust. 2 i 3, w Biuletynie Informacji Publicznej na swoich stronach podmiotowych lub na swoich stronach internetowych oraz w widocznym miejscu w siedzibach jednostek.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 38 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 14ha. 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, komendanci wojewódzcy Państwowej Straży Pożarnej, komendanci powiatowi (miejscy) Państwowej Straży Pożarnej, Rektor-Komendant Szkoły Głównej Służby Pożarniczej i komendanci szkół Państwowej Straży Pożarnej są współadministratorami danych osobowych przetwarzanych w SWD PSP.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej ustala podział obowiązków współadministratorów, o których mowa w ust. 1, wynikających z przepisów rozporządzenia 2016/679.

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej planuje i realizuje rozbudowę oraz modyfikację SWD PSP oraz podejmuje działania mające na celu:

- 1) zapewnienie ochrony przed nieuprawnionym dostępem do SWD PSP;
- 2) zapewnienie integralności danych w SWD PSP;
- 3) zapewnienie dostępności do SWD PSP dla podmiotów przetwarzających dane w tym systemie;
- 4) przeciwdziałanie uszkodzeniom SWD PSP;
- 5) określenie zasad bezpieczeństwa przetwarzanych danych, w tym danych osobowych;
- 6) określenie zasad zgłaszania naruszenia ochrony danych osobowych;
- 7) zapewnienie rozliczalności działań dokonywanych na danych SWD PSP;
- 8) zapewnienie poprawności danych, w tym danych osobowych przetwarzanych w SWD PSP;
- 9) wykonywanie kopii bezpieczeństwa.

4. Komendanci wojewódzcy Państwowej Straży Pożarnej, komendanci powiatowi (miejscy) Państwowej Straży Pożarnej, Rektor-Komendant Szkoły Głównej Służby Pożarniczej i komendanci szkół Państwowej Straży Pożarnej, w zakresie właściwości swojego działania, zapewniają utrzymanie SWD PSP oraz podejmują działania, o których mowa w ust. 3.

5. Współadministratorzy tworzą i aktualizują ewidencję osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych w SWD PSP, upoważniają do przetwarzania tych danych oraz prowadzą rejestr czynności przetwarzania danych osobowych, o którym mowa w art. 30 rozporządzenia 2016/679.

6.¹¹⁾ Przepisy art. 14h oraz art. 14ha stosuje się odpowiednio do przetwarzania danych osobowych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–8.

Art. 14i. 1. SWD PSP uzyskuje nieodpłatnie, za pośrednictwem centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego, o którym mowa w art. 78 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648), informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 albo innego numeru alarmowego, oraz dane dotyczące abonenta, o których mowa w art. 78 ust. 2 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne.

2. SWD PSP uzyskuje nieodpłatnie dostęp do danych przestrzennych i związanych z nimi usług, udostępnianych za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 40 ust. 3e ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990).

Art. 15. Jednostkami ochrony przeciwpożarowej są:

- 1) jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej;
- 1a) jednostki organizacyjne Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej;
- 2) zakładowa straż pożarna;
- 3) zakładowa służba ratownicza;
- 4) gminna zawodowa straż pożarna;
- 4a) powiatowa (miejska) zawodowa straż pożarna;
- 5) terenowa służba ratownicza;
- 6) ochotnicza straż pożarna;
- 7) związek ochotniczych straży pożarnych;
- 8) inne jednostki ratownicze.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 38 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 16. 1.¹²⁾ Zadania i organizację Państwowej Straży Pożarnej określa odrębna ustawa.

2.¹³⁾ Organizację i zadania ochotniczych straży pożarnych określa odrębna ustawa.

Art. 16a. 1. Jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, tworzy się jako jednostki umundurowane i wyposażone w specjalistyczny sprzęt, przeznaczone do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami.

2. W jednostkach wymienionych w art. 15 pkt 1a–5 i 8 są zatrudnieni pracownicy podlegający szczególnym obowiązkom wynikającym z charakteru pracy oraz posiadający odpowiednie kwalifikacje i warunki psychofizyczne, zwani dalej „strażakami jednostek ochrony przeciwpożarowej”.

3. Strażakiem jednostki ochrony przeciwpożarowej może być pracownik, który ma kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak, technik pożarnictwa lub inżynier pożarnictwa.

3a. Osobę przyjmowaną do pracy w jednostce ochrony przeciwpożarowej zatrudnia się na pierwsze stanowisko, jeżeli spełnia ona wymagania w zakresie wykształcenia przed uzyskaniem określonych kwalifikacji.

4. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak obejmują posiadanie co najmniej wykształcenia średniego lub średniego branżowego oraz ukończenia szkolenia w zawodzie strażak lub szkolenia równorzędnego ze szkoleniem w zawodzie strażak.

4a. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu technik pożarnictwa obejmują posiadanie tytułu technik pożarnictwa.

4b. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa obejmują posiadanie:

- 1) tytułu zawodowego inżynier pożarnictwa albo
- 2) tytułu zawodowego inżynier i dyplomu ukończenia w Szkole Głównej Służby Pożarniczej studiów w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego wydanego do dnia 30 września 2019 r. lub studiów na kierunku inżynieria bezpieczeństwa w zakresie bezpieczeństwa pożarowego wydanego po dniu 30 września 2019 r. oraz kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu strażak oraz ukończenie w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, albo
- 3) tytułu zawodowego inżynier oraz tytułu zawodowego magister inżynier i dyplomu ukończenia w Szkole Głównej Służby Pożarniczej studiów w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynierii bezpieczeństwa pożarowego wydanego do dnia 30 września 2019 r. lub studiów na kierunku inżynieria bezpieczeństwa w zakresie bezpieczeństwa pożarowego wydanego po dniu 30 września 2019 r. oraz kwalifikacji do wykonywania zawodu technik pożarnictwa oraz ukończenie w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi.

4c. Przeszkolenie zawodowe, o którym mowa w ust. 4b pkt 2 i 3, jest prowadzone w formie studiów podyplomowych.

4d. Na przeszkolenie zawodowe, o którym mowa w ust. 4b pkt 2 i 3, kierują pracodawcy.

4e. Szkolenie w zawodzie strażak prowadzą szkoły Państwowej Straży Pożarnej, a na potrzeby ochrony przeciwpożarowej jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych prowadzi Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa.

4f. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak potwierdza świadectwo ukończenia szkolenia w zawodzie strażak albo szkolenia równorzędnego ze szkoleniem w zawodzie strażak lub decyzja o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego strażak.

5. Strażacy jednostek ochrony przeciwpożarowej powinni posiadać zdolność fizyczną i psychiczną do pracy w tych jednostkach. Oceny zdolności fizycznej i psychicznej strażaka do pracy dokonuje lekarz służby medycyny pracy.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania kwalifikacyjne, jakie powinni spełniać pracownicy na poszczególnych stanowiskach pracy w jednostkach ochrony przeciwpożarowej,
- 2) rodzaje szkoleń równorzędnych ze szkoleniem w zawodzie strażak,

¹²⁾ Oznaczenie ust. 1 nadane przez art. 38 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹³⁾ Dodany przez art. 38 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 3) zakres oraz formy realizacji szkolenia w zawodzie strażak,
- 4) zakres programowy szkolenia w zawodzie strażak oraz tryb ustalania programu tego szkolenia,
- 5) tryb wydawania oraz wzór świadectwa o ukończeniu szkolenia w zawodzie strażak

– kierując się rodzajem zadań wykonywanych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, koniecznością współdziałania w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, potrzebą zachowania standardów merytorycznych i dydaktycznych szkoleń oraz zapewnienia jednolitości programów szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz wydawanych świadectw.

Art. 17. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, a za jego zgodą inni ministrowie, wojewodowie, organy jednostek samorządu terytorialnego, mogą, w drodze zarządzenia, tworzyć, przekształcać lub likwidować zakładowe straże pożarne, zakładowe służby ratownicze, gminne (miejskie) albo powiatowe (miejskie) zawodowe straże pożarne, terenowe służby ratownicze lub inne jednostki ratownicze, uwzględniając częstotliwość występowania pożarów, klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń oraz potrzeby w zakresie zapewnienia należytej ochrony przeciwpożarowej na danym terenie.

2. Instytucje, organizacje, osoby prawne lub fizyczne mogą, za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, tworzyć, przekształcać lub likwidować zakładowe straże pożarne, zakładowe służby ratownicze, gminne (miejskie) albo powiatowe (miejskie) zawodowe straże pożarne, terenowe służby ratownicze lub inne jednostki ratownicze, uwzględniając częstotliwość występowania pożarów, klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń oraz potrzeby w zakresie zapewnienia należytej ochrony przeciwpożarowej na danym terenie.

Art. 18. Organizację i szczegółowe zasady funkcjonowania zakładowej straży pożarnej, zakładowej służby ratowniczej, gminnej zawodowej straży pożarnej, terenowej służby ratowniczej oraz innych jednostek ratowniczych – określają osoby prawne lub fizyczne je tworzące, w porozumieniu i pod nadzorem komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej właściwego ze względu na teren działania.

Art. 19. (uchylony)¹⁴⁾

Art. 20. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres, szczegółowe warunki i tryb włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–6 i 8, do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Art. 21. 1. Wojewoda może żądać od:

- 1) związku ochotniczych straży pożarnych,
- 2) ochotniczej straży pożarnej pozostającej poza strukturami związku ochotniczych straży pożarnych,
- 3) organów wykonawczych gmin i powiatów, instytucji, organizacji, osób prawnych i fizycznych, które utworzyły jednostki ochrony przeciwpożarowej na podstawie przepisu art. 17,

informacji związanych z wykonywaniem ich zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej na terenie danego województwa.

2. Uprawnienia wojewody określone w ust. 1 stosuje się odpowiednio do starosty.

Art. 21a. Organy administracji rządowej są obowiązane zasięgać opinii ogólnokrajowych organizacji zrzeszających strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej o projektach ustaw i rozporządzeń dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

Art. 21b. Do zadań własnych powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy:

- 1) prowadzenie analiz i opracowywanie prognoz dotyczących pożarów, klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń;
- 2) prowadzenie analizy sił i środków krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze powiatu;
- 3) budowanie systemu koordynacji działań jednostek ochrony przeciwpożarowej wchodzących w skład krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz służb, inspekcji, straży oraz innych podmiotów biorących udział w działaniach ratowniczych na obszarze powiatu;
- 4)¹⁵⁾ organizowanie systemów teleinformatycznych, ostrzegania i alarmowania ludności oraz współdziałania podmiotów biorących udział w działaniach ratowniczych.

¹⁴⁾ Przez art. 38 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 38 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Rozdział 4

Działanie ratownicze

Art. 22. 1. Działanie ratownicze prowadzą jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1–6 i 8.

1a. Uprawnionymi do kierowania działaniem ratowniczym są:

- 1) na poziomie strategicznym – strażacy Państwowej Straży Pożarnej posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowisk oficerskich związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi;
- 2) na poziomie taktycznym – osoby wymienione w pkt 1, strażacy Państwowej Straży Pożarnej posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowisk aspiranckich oraz strażacy jednostek ochrony przeciwpożarowej posiadający kwalifikacje zawodowe co najmniej technik pożarnictwa;
- 3) na poziomie interwencyjnym – osoby wymienione w pkt 1 i 2, strażacy Państwowej Straży Pożarnej posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowisk podoficerskich, strażacy jednostek ochrony przeciwpożarowej posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu strażak oraz członkowie ochotniczej straży pożarnej, którzy ukończyli szkolenie przygotowujące do dowodzenia lub posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu strażak.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady kierowania i współdziałania jednostek ochrony przeciwpożarowej biorących udział w działaniu ratowniczym.

3. (uchylony)

Art. 23. 1. Jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–6 i 8, mają obowiązek uczestniczyć, na wezwanie Państwowej Straży Pożarnej, w działaniach ratowniczych poza terenem własnego działania.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 koszty związane z działaniami ratowniczymi są zwracane tym jednostkom z budżetu państwa.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, teren działania poszczególnych jednostek ochrony przeciwpożarowej, okoliczności i warunki udziału tych jednostek w działaniach ratowniczych poza terenem własnego działania oraz zakres, szczegółowe warunki i tryb zwrotu poniesionych przez nie kosztów.

Art. 24. 1. W przypadku powstania pożaru w pomieszczeniach misji dyplomatycznej, urzędu konsularnego lub instytucji międzynarodowej, korzystających z immunitetu dyplomatycznego lub konsularnego, prowadzenie działania ratowniczego przez jednostki ochrony przeciwpożarowej jest dopuszczalne po uprzednim uzyskaniu zgody szefa misji, kierownika urzędu konsularnego lub kierownika instytucji międzynarodowej, z zastrzeżeniem przepisu ust. 2.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może być jednak domniemana w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia wymagającego niezwłocznego działania ratowniczego.

Art. 25. 1. Kierujący działaniem ratowniczym może:

- 1) zarządzić ewakuację ludzi i mienia;
- 2) wstrzymać ruch drogowy oraz wprowadzić zakaz przebywania osób trzecich w rejonie działania ratowniczego;
- 3) przejść w użytkowanie na czas niezbędny dla działania ratowniczego nieruchomości i ruchomości, środki transportu, sprzęt, ujęcia wody, inne środki gaśnicze, a także przedmioty i urządzenia przydatne w działaniu ratowniczym.

2. Kierujący działaniem ratowniczym ma prawo żądać niezbędnej pomocy od instytucji, organizacji, przedsiębiorców i osób fizycznych.

3. Kierujący działaniem ratowniczym może odstąpić w trakcie działania ratowniczego od zasad działania uznanych powszechnie za bezpieczne.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb korzystania z praw, o których mowa w ust. 1–3.

Rozdział 5

Uprawnienia strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej¹⁶⁾

Art. 26. 1. Strażakowi jednostki ochrony przeciwpożarowej, zwanemu dalej „osobą poszkodowaną”, który w związku z udziałem w działaniach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach doznał uszczerbku na zdrowiu lub poniósł szkodę w mieniu, przysługuje:¹⁷⁾

- 1) jednorazowe odszkodowanie w razie doznania stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu;

¹⁶⁾ Tytuł rozdziału w brzmieniu ustalonym przez art. 38 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁷⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 38 pkt 9 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 2) renta z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy;
- 3) odszkodowanie z tytułu szkody w mieniu.

2. Członkom rodziny osoby poszkodowanej, która zmarła wskutek okoliczności, o których mowa w ust. 1, przysługuje:

- 1) jednorazowe odszkodowanie z tytułu śmierci osoby poszkodowanej;
- 2) renta rodzinna;
- 3) odszkodowanie z tytułu szkody w mieniu.

3. Jednorazowe odszkodowania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, przysługują na zasadach określonych dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej w wysokości kwot ustalanych na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych i są wypłacane przez podmioty ponoszące koszty funkcjonowania jednostki ochrony przeciwpożarowej.

4. Renty, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2, przysługują:

- 1) (uchylony)¹⁸⁾
- 2) osobom poszkodowanym będącym strażakami jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz członkom ich rodzin – na zasadach, w trybie i wysokości określonych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

5. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 oraz w ust. 2 pkt 3, ustala i wypłaca, z zastrzeżeniem ust. 6, podmiot ponoszący koszty funkcjonowania jednostki ochrony przeciwpożarowej na podstawie przepisów o odszkodowaniach przysługujących w związku ze służbą w Państwowej Straży Pożarnej.

6. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 oraz w ust. 2 pkt 3, przysługujące osobie poszkodowanej lub członkowi rodziny osoby poszkodowanej będącej członkiem jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego ustala i wypłaca właściwy komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej.

7. Wysokość odszkodowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 oraz w ust. 2 pkt 3, ustala się według następujących zasad:

- 1) w razie utraty lub całkowitego zniszczenia mienia odszkodowanie ustala się według ceny zakupu obowiązującej w czasie ustalania odszkodowania, z uwzględnieniem stopnia zużycia mienia;
- 2) w razie uszkodzenia mienia odszkodowanie stanowi równowartość przywrócenia go do stanu sprzed wypadku; jeżeli jednak stopień uszkodzenia jest znaczny albo koszty naprawy przekroczyłyby wartość uszkodzonego mienia, wypłaca się odszkodowanie w wysokości określonej w pkt 1.

8. Osobie poszkodowanej, której świadczenia odszkodowawcze, o których mowa w ust. 1, przysługują także z tytułu stosunku pracy lub służby albo ubezpieczenia społecznego lub majątkowego, przyznaje się jedno świadczenie wybrane przez zainteresowanego.

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb przyznawania świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 oraz w ust. 2 pkt 1 i 3, z uwzględnieniem rodzaju dokumentów stanowiących podstawę do wszczęcia, prowadzenia i zakończenia postępowania, treści orzeczenia kończącego postępowanie oraz trybu odwoławczego.

Art. 26a. (uchylony)¹⁹⁾

Art. 27. Z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych korzystają:

- 1) uprawnieni do prowadzenia czynności kontrolno-rozpoznawczych;
- 2)²⁰⁾ strażacy jednostek ochrony przeciwpożarowej biorący udział w działaniach ratowniczych lub wykonujący inne zadania związane z ochroną przeciwpożarową;
- 3) osoby fizyczne, które na podstawie art. 25 ust. 2 zostały zobowiązane do udziału w działaniu ratowniczym.

Art. 27a. Strażakowi jednostki ochrony przeciwpożarowej, o której mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, o ile nie jest strażakiem Państwowej Straży Pożarnej, oraz żołnierzowi pełniącemu służbę w tej jednostce przysługuje prawo do odzieży specjalnej i ekwipunku osobistego, na zasadach określonych dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 28. (uchylony)²¹⁾

¹⁸⁾ Przez art. 38 pkt 9 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁹⁾ Przez art. 38 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 38 pkt 11 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²¹⁾ Przez art. 38 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Rozdział 6

Świadczenia rzeczowe i finansowe

Art. 29. Koszty funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej, z wyłączeniem ochotniczych straży pożarnych, są pokrywane z:²²⁾

- 1) budżetu państwa;
- 2) budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) dochodów instytucji ubezpieczeniowych, ubezpieczających osoby prawne i fizyczne;
- 4) środków własnych podmiotów, o których mowa w art. 17, które uzyskały zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych na utworzenie jednostki ochrony przeciwpożarowej.

Art. 30. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu ponosi w pełni koszty nabycia i utrzymania, w stanie zapewniającym sprawność, sprzętu, urządzeń przeciwpożarowych, środków gaśniczych, urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych i innych urządzeń oraz instalacji ochrony przeciwpożarowej, do których posiadania zobowiązują go przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 1 i 3, a także koszty wykonania obowiązku określonego w art. 5.

Art. 31. 1. Państwowa Straż Pożarna jest obowiązana do przekazywania nieodpłatnie technicznie sprawnego, zbędnego sprzętu i urządzeń ochotniczym strażom pożarnym, po zasięgnięciu opinii właściwego zarządu wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Zakładowe straże pożarne lub zakładowe służby ratownicze mogą przekazywać nieodpłatnie sprawny technicznie, zbędny sprzęt i urządzenia Zarządowi Głównemu Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz ochotniczym strażom pożarnym pozostającym poza strukturami związku.

Art. 32. 1. Koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, ponoszą podmioty tworzące te jednostki.

2. (uchylony)²³⁾

3. (uchylony)²³⁾

3a. (uchylony)²³⁾

3b. (uchylony)²³⁾

4. (uchylony)²³⁾

Art. 33. 1.²⁴⁾ Budżet państwa uczestniczy w kosztach funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 2–5 i 8, jeżeli jednostki te działają w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych corocznie określi, w drodze rozporządzenia, wysokość środków finansowych i ich podział między podmioty, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ich wykorzystania wyłącznie dla zapewnienia gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej.

3.²⁵⁾ Finansowanie ochotniczych straży pożarnych z budżetu państwa odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490 oraz z 2022 r. poz. 1301).

Art. 33a. (uchylony)²⁶⁾

Art. 34. (uchylony)²⁶⁾

Art. 35. (uchylony)²⁶⁾

Art. 36. (uchylony)

Art. 37. (uchylony)²⁶⁾

²²⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 38 pkt 13 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²³⁾ Przez art. 38 pkt 14 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 38 pkt 15 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²⁵⁾ Dodany przez art. 38 pkt 15 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²⁶⁾ Przez art. 38 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 38. 1. Zakłady ubezpieczeń są obowiązane przekazywać Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej 10% sumy wpływów uzyskanych z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia na uzasadnione potrzeby jednostek ochrony przeciwpożarowej, w szczególności na zapewnienie gotowości bojowej tych jednostek, budowę i modernizację obiektów strażnic, badania naukowe i działalność racjonalizatorską w zakresie bezpieczeństwa pożarowego i przeciwdziałania innym zagrożeniom, a także propagowanie bezpieczeństwa pożarowego.

2. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej przekazuje w wysokości:

- 1) 50% – ochotniczym strażom pożarnym;
- 2) 50% – jednostkom ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1–5 i 8.

Art. 39. 1.²⁷⁾ Środki finansowe przekazane Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej na podstawie przepisów art. 38 ust. 1 są przeznaczone wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb rozdziału środków, o których mowa w ust. 1, mając na względzie zapewnienie skutecznego funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 40. 1. Działające w dniu wejścia w życie ustawy ochotnicze straże pożarne oraz Związek Ochotniczych Straży Pożarnych stają się stowarzyszeniami w rozumieniu ustawy – Prawo o stowarzyszeniach.

2. (pominięty)

3. (pominięty)

4. (pominięty)

Art. 41. (pominięty)

Art. 42. (uchylony)

Art. 43. (pominięty)

Art. 44. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, w którym funkcjonuje resortowa lub zakładowa straż pożarna albo inna jednostka ochrony przeciwpożarowej, w tym ochotnicza straż pożarna, ponosi wszelkie koszty związane z utrzymaniem tych jednostek.

Art. 44a. Ustawa nie narusza przepisów prawa geologicznego i górniczego.

Art. 45. (pominięty)

Art. 46. Traci moc ustawa z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. poz. 106, z 1988 r. poz. 132, z 1989 r. poz. 192 oraz z 1990 r. poz. 198).

Art. 47. Ustawa wchodzi w życie w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia²⁸⁾.

²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 38 pkt 17 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²⁸⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 11 września 1991 r.